

Missatge de benvinguda de la nova Web de la nostra Associació.

EL RACÓ DE LA HISTÒRIA.....	Pàg. 2
QUI ÉS QUI?	Pàg. 3
PREMIS DE L'AIGUA 2012.....	Pàg. 4

EL RACÓ DE LA HISTÒRIA

L'esperit regeneracionista

Ara ha fet una mica més d'un segle que ens va deixar en Joaquim Costa, el "Ileó de Graus", com el deien, polític, jurista, economista i historiador, el més important representant del regeneracionisme, moviment intel·lectual que entre els segles XIX i XX va analitzar objectivament i científica les causes de la decadència d'Espanya com a nació.

A través de la Lliga de contribuents de la Ribagorça va impulsar diferents campanyes per l'Alt Aragó a partir de 1892, amb la finalitat de potenciar la producció agrària mitjançant els regadius i les obres hidràuliques que haurien d'anar a càrrec de l'Estat.

En Joaquim Costa fou un personatge singular i contradictori, singular per la seva inesgotable capacitat de pensar i actuar, contradictori perquè es tractava d'un conservador revolucionari. La seva mort, l'any 1911, va provocar una gran convulsió nacional. El mateix any es publiquen tots els seus discursos i escrits concentrats en el llibre **Política Hidràulica**, en certa manera és el seu testament polític i una de les grans batalles que guanyarà després de mort, en impulsar-se posteriorment importants plans de regadiu.

Dintre d'aquests cal destacar la seva important contribució al relançament de les obres del Canal d'Aragó i Catalunya, un canal de 124 quilòmetres de longitud que agafa les aigües per sota del pantà que avui porta el nom de l'il·lustre regeneracionista (abans pantà de Barasona) i que serveix de nodriment al regadiu de 95.000 has, de les quals 57.500 pertanyen a l'Aragó i les restants 37.500 a Catalunya.

Ara més que mai necessitem, hidrològicament parlant, la resurrecció de l'esperit regeneracionista d'en Joaquim Costa, necessitem que algú o alguns tirin de la locomotora hidrològica. Ningú no pretén ressuscitar el lema regeneracionista "escola, despensa i doble clau al sepulcre del Cid", però si reclamar el tarannà del discurs de Costa en un míting a Tamarite de Litera el 29 d'octubre de 1892 demanant al Govern Central l'acabament de les obres de l'esmentat Canal d'Aragó i Catalunya. Del genial discurs, com molts d'ell, que va pronunciar Costa en aquell acte, no puc resistir la temptació de transcriure un dels seus paràgrafs en castellà:

"Pues, señores, yo digo y mantengo que este canal no merece menos que el Canal de Lozoya. Y las poblaciones beneficiarias podrán decir a Madrid como los antiguos diputados aragoneses al rey: nos, que cada uno valemos tanto como vos y que juntos valemos más que vos, os saludamos centro y cabeza de España a condición de que la cuerda se tire a todos por igual; que, pues que hemos ayudado con nuestro dinero a construir el Canal de Lozoya....."

QUI ÉS QUI?

Entrevista a Josep Lascrain, Biòleg per la Universitat de Barcelona y CEO a la Consultora SGM

- **S'està avaluant correctament l'estat dels ecosistemes fluvials?**

Possiblement tenim una imatge incompleta. Existeix molta metodologia per avaluar el que passa dintre de la columna d'aigua, però l'anàlisi de la franja de ribera es realitza encara amb un gra excessivament gruixut.

Segurament és això el que tantes vegades porta a errors com considerar vegetació de ribera aquella que creix en cursos d'aigua efímers a on no existeix vegetació connectada a cap nivell freàtic. O també la causa del desconeixement que hi ha de la relació entre geomorfologia fluvial, evolució anual dels cabals, i bosc de ribera. Si fóssim capaços de valorar aquesta relació, els pocs meandres actius que encara perduren en els nostres rius, i que són fonamentals per al bosc de ribera, estarien catalogats i protegits! I, finalment, falta una major atenció a l'evolució històrica dels nostres sistemes fluvials. Per exemple, solament podrem gestionar bé el curs mitjà del Ter, si som capaços d'entendre com s'ha transformat a partir de la construcció dels embassaments de Sau, Susqueda i Pasteral.

- **Com hauria de gestionar-se l'aigua des de l'administració?**

Necessariament des d'una perspectiva global. Per exemple, l'administració hidràulica hauria de dir alguna cosa respecte a les conseqüències que té la fort expansió forestal, que és simple conseqüència de l'abandonament dels cultius de secà, sobre la disminució del cabal de molts rius.

- **Dessalinització i transvasaments: antitètics, compatibles o fugida cap endavant?**

Possiblement es tracti d'una reedició de l'antiga faula de les llebres i els podencs. Correm el risc de quedar-nos sense el gas o el petroli amb el que es genera l'electricitat que consumeixen les dessalinitzadores; i correm el risc de que tant l'Ebre com el Roine es quedin sense aigua. Haurem d'esperar a aquella situació límit per entendre que tenim moltíssim a fer en l'optimització de la gestió dels 50 centímetres de aigua que encara ens cauen en cada metre quadrat i any.

- **Ebre o Roine?**

L'aigua del Roine no té sulfats como passa amb l'Ebre. Però l'Ebre és un riu poderosament contaminat pel populisme i el soroll mediàtic. El mateix soroll mediàtic que porta a extreure els fangs de Flix, quan no fa falta; i a un cost econòmic i un risc ambiental (al mobilitzar i modificar l'estat d'oxidació dels fangs) que no ens podem permetre.

- **Coneix molts experts en gestió de l'aigua?**

Segurament, si rasquem sota la crosta que s'ha creat a costa de la duríssima crisi econòmica que pateix l'ACA, i mirem amb un mínim d'assossec, segurament llavors trobarem tots els experts que necessitem.

- **Per a què volem l'aigua?**

Una cosa tan simple como per viure amb un mínim de qualitat de vida. Aquesta veritat tan simple és la que, per desgràcia, ens ha dut a tants i tan innecessaris dogmatismes i pseudocientifismes.

- **L'aigua és costosa (allò que suposa gran esforç o treball), o cara (allò que té un preu elevat)?**

Que cada dia que obro una aixeta a casa meva surti aigua, podria considerar-se gairebé un miracle. L'aigua és costosa; i si la despullem del pes dels dogmatismes i el populisme, veuríem clar que s'ha de pagar pel que costa.

- **Veú possible un "ball" entre Limnologia i Enginyeria o estem condemnats a un enfrontament etern entre ambdues disciplines?**

Fora de les nostres fronteres, limnòlegs i enginyers són pràcticament la mateixa espècie. Separar aquestes "capacitats" en compartiments estancs, ens ha dut a un entorn metodològic que és un pes important per l'avançament científic. Molt especialment en allò que respecta a la ciència aplicada a la gestió de l'aigua.

Lorenzo Correa

PREMIS DE L'AIGUA 2012

Com cada any, i ja van tretze, l'Associació Catalana d'Amics de l'Aigua, coincidint amb la celebració del Dia Mundial de l'Aigua, lliurarà els Premis 2012, d'acord amb el veredict de d'un Jurat, extern a l'Associació, i integrat per:

- **SR. IGNASI ESCUDERO.** President de l'Agrupació de Serveis d'Aigua de Catalunya (ASAC)
- **SRA. MONTSERRAT CANDINI.** Alcaldessa de Calella
- **SR. JOAN PUIGDOLLERS.** Diputat de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona
- **SRA. ALBA CABAÑAS.** Directora Tècnica de Foment del Treball
- **SR. MANUEL SOLER.** Professor Universitari

Aquests Premis van néixer amb la voluntat de guardonar les iniciatives dutes a terme dins l'àmbit de l'Aigua a Catalunya relacionades amb les finalitats de l'Associació, per tal que puguin gaudir de la consideració que mereixen.

Els premiats d'enguany han estat:

- **ASSOCIACIÓ MARTINET. GRUP DE DEFENSA FLUVIAL,** per l'adopció, des del 2007, d'un tram de la riera de Martinet a Aiguafreda.
- **SR. RAFAEL MONTSERRAT,** per la seva trajectòria professional.
- **SR. JOSEP ALABERN,** per la seva trajectòria professional.
- **SR. JOSEP VALERO IGLESIAS** per la seva trajectòria professional, després de 35 anys dedicats al món de l'aigua.
- **SR. JOAN FELIP** per la seva lluita per salvar el molí d'aigua de 1880 existent en terrenys de la seva propietat i que va construir l'Antoni Planes.
- **AJUNTAMENT DE BARCELONA I AL MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA,** per l'exposició "La revolució de l'aigua a Barcelona".
- **INSTITUT DE L'AIGUA,** per la conferència "L'Aigua i la Música", a càrrec del Dr. Roger Alier i Aixalà.

L'acte serà presidit per en Leonard Carcolé, Director de l'Agència Catalana de l'Aigua, acompanyat per en Joan Ribó, Degà del Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona i en Xavier Latorre, President de l'Associació Catalana d'Amics de l'Aigua.
